

РЕГУЛАТОРНО
ТЕЛО ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ
МЕДИЈЕ

Трг Николе Пашића 5
11103 Београд, Србија
www.rem.rs

Број: 53/2025/3

Датум: 07. 03. 2025.

Београд

Извештај Службе за надзор и анализу

Поступак по пријави АЕМ Црне Горе.

ПМУ: ТВ Пинк – Предузеће за информисање и маркетинг PINK MEDIA GROUP д.о о. Незнаног јунака 1, Београд.

Пријава: 20. 01. 2025.године.

Емисија: „Ново јутро – јутро с душом“, од 02. 01. до 05. 01. 2025.

Налог за изјашњење: 03. 02. 2025.

Изјашњење: 06. 02. 2025.

Кратак опис: Дебатни сегменти унутар јутарњег програма, на тему масовног убиства на Цетињу.

Извештај:

Регулаторни орган Црне Горе позвао се на члана 7. Конвенције о прекограничној телевизији у вези са емитовањем садржаја који угрожавају достојанство и подстичу мржњу, нетрпељивост и дискриминацију по основу националне припадности.

Изнети наводи односе се на емисију „Ново викенд јутро – јутро с душом“ и „Ново јутро – јутро с душом“ за период од 02. 01. до 05. 01. 2025. године, а у вези са масовним убиством које се догодило на Цетињу. У допису АЕМ наведено је да је „емитовано више сегмената који су били посвећени трагедији која се догодила 1. јануара 2025. године на Цетињу, а у којој је смртно страдало 13 и рањено троје лица. Даље се у допису каже да „осим што представља пример кршења професионалних и етичких стандарда, сегментима су, на непримерен начин, без исказивања саосећања, анализирани и претпостављени узроци трагедије, уз навођење приватног и породичног живота страдалих, чланова њихових породица и других особа које су погођене трагедијом, без поштовања њиховог достојанства и права на приватност.“

Предметни програмски садржај разврстан је као информативни програм, поджанра актуелности.

Стручна служба РЕМ извршила је надзор назначених делова програма ТВ Пинк (укупно 13). Емисије су мозаичног типа и највећим делом састоје се од дебатних сегмената. Тематски сегменти су се у више наврата састојали од спекулација о узроку догађаја, што је експлицитно наведено и кроз наслов дебате: „Шта је окидач за масакр на Цетињу?“, која је под тим називом емитована 03. 01. а емисија од 04. 01. је под истим насловом имала чак три одвојена тематска сегмента (са различитим саговорницима). Масовно убиство на Цетињу у назначеном периоду у више наврата било је предмет дискусија у емисији. Изношења претпоставки о узроку масовног убиства нису била ограничена само на дебате које су тематски биле посвећене искључиво том догађају.

Наведени узроци („окидачи“) масовног убиства могу се разврстати у три групе: национално-политички (узроковано отуђењем од српског националног идентитета), окултни (под маском религије, односи се на проклетства светог Петра Цетињског и владике П. П. Његоша) и психопатолошки (лична или групна психопатологија, групна се ослања на спекулације Јове Капичића, некадашњег високог функционера службе безбедности, о ендемској схизофренији на подручју Никшић-Цетиње).

Транскрипти

(03. 01. 2025.)

Ж. Чуровић (10:40:45):

„Модерни Цетињани су све то погазили, а погазили су пре свега завјете на којима је Цетиње формирано. Није само Цетиње, него и Црна Гора званична је погазила завјете. Погазили су завјет светог Петра Цетињског, који је упутио клетву сваком Црногорцу који изда мајку Русију и не буде са њом. Они су увели санкције Русији. Погазли су и завјет владике, владара црногорског Његоша кад су му срушили гробну капелу, где је он имао, и он је исто проклео сваког Црногорца који не испуни његов завјет да га сахрани у оној капелици коју је направио на Ловћену. А онда не само што су срушили капелу него су му кости расуте по свијету и нисам сигуран да су скупљене још, него су га утамничили тамо гдје није мјесто владици Српске Православне Цркве. Погазли су завјет краља Николе који је игром случаја `16. године отишао на позив своје ћерке или, како ми волимо да кажемо, побјегао, потписао капитулацију Црне Горе; међутим, његов завјет је био да га сахране у Никшићу у манастиру, који је он подигао, светог Василија Острошког (...) Тако да је то последица свега овог што се дешава (...) Не бих желио да ламентирам на смрти невиних људи, али Цетињанима хвали катарза. Већина Цетињана је часних и поштених људи. Али неких 10 посто квари комплетну атмосферу на Цетињу и мислим да они морају унутрашњу катарзу да доживе, не помаже ту никакав систем ни оставке руководиоца.“

Б. Здравковић (11:04:04):

„Највероватније да је он доживео неку тешку увреду (...) А ја сам убеђен, то је моја претпоставка, која не мора да буде тачна, да је он доживео неку тешку увреду у тој тучи и да му је он рекао: `Ти си не знам шта, имаш 45 година, то што си најбољи мајстор, ниси ни ово ни оно, а на крају крајева то причају твоји најближи`, рецимо, сестра.“

Б. Здравковић (11:19:20):

„Он је убијао искључиво своје рођаке и кумове. Зашто – да му се не би смејали због нечега што је он сматрао да је поражавајуће за њега. Ми не знамо сада шта је мотив овог масакра осим да је највероватније доживео неку увреду преко које није могао да пређе (...) Полиција је позвала специјалце, који су одрадили причу, оно што и раде специјалци, кад их је видео, од страха је извршио самоубиство.“

И. Синдић, психотерапеут (11:14:38):

„Закључак који сам ја стекла је да је то човек који је иначе има проблем са контролом импулса, у смислу контроле беса. Он је већ имао неке пријаве за насиље, одузето му је оружје. Такви људи су ризични, и они могу да гаје некаква замерања, према некоме, према истим тим са којима су се дружили, пили у кафани тога дана, и онда нека увреда, или било шта што тог човека веже на личном нивоу, може бити иницијална каписла да човек експлодира као темпирана бомба. Е, сад такав један карактер, таква једна личност импулсивна, у комбинацији са алкохолом даје ти једну токсичну, ево, видели смо и леталну комбинацију (...) Мислим да ово треба разликовати од психопатије, јуче кад смо се чуле ја сам мислила: `мора да је неки психопата`; међутим, не, ја бар мислим да није. За психопате је карактеристично да они убијају прорачунато, врло планирано, а овде видим акт самоубиства на крају. Тај акт самоубиства ишао би у прилог томе да човек у неком моменту се освестио, схватио шта је урадио, можда се носио и са кривицом, и са немогућношћу да се носи с оним што је урадио (...) Мени се не чини да је ово планирано, мени се чини да је човеку којег је водио само бес, љутња, и ништа друго у његовом уму није било.“

04.01.2025.

Водитељка (06:36:21):

„Убица се иначе хвалио како мрзи Србију, у том је комитском расположењу увек био, ми имамо тај снимак, хајде да га пустимо: (*Снимак – 25 секунди; група непознатих лица у кућном амбијенту пева песму М. П. Томпсона „Бандо четници, стићи ће вас наша рука и у Србији“*). Да, човек у црвеном је убица, негде ви видите, мислим овај снимак, ја обожавам снимке, иначе сам била кажњавана раније због разних снимака које сам пуштала у јутарњем, тада је настала реченица: нису све казне казне, неке казне су и моја невидљива ордења. Дакле, снимак најбоље покаже, мислим, овај снимак све показује, и психолошко стање ових људи који се налазе на њему, и њихов степен

образовања и развијености мозга генерално, њихов степен зрелости и њихов однос и политички став, све овај снимак покаже, зато су снимци много опасни јер они показују апсолутно све. Где видимо да је он био поприлично критичан у својим ставовима и својим понашањима.“

Зоран Спасић, аналитичар:

„Овде се пре свега види једна ужасна мржња, јер ово је усташка песма, коју је певао Томпсон за време рата у Хрватској и песма показује изузетну мржњу према српском народу; то је прва ствар; друга ствар, ово што сте ви лепо приметили, да ви видите алкохолисане људе, који, из њих извире мржња.“

Водитељка: „Чиста мржња.“

(...)

Водитељка (06:42:06):

„Ево данас на насловној страни Српског телеграфа – *Његош проклео Цетиње*, убијаће се све док не врате капелу на Ловћен, дакле имају та нека, прво та нека да кажемо морално-верска уверења зашто је дошло до овог масакра, него није једини, ово је други масакр, масакр у последње две године, а неки стручњаци кажу да се на овоме неће стати, да се неће завршити. Онда ћемо анализирати у том једном карактерном смислу, психолошком смислу, дакле, које су карактерне црте и психолошки профили људи који живе на Цетињу, а онда, под број три, су та, да кажем, политичка призма целог догађаја. Колико политичка мржња може да ескалира и доведе до неких оваквих ствари. Значи, овде има више аспеката када гледате масакр. Није то само – појавио се неки лудак који је побио народ; има ту много више аспеката, него на први поглед када човек погледа.“

Миломир Миљанић, гуслар (07:58:44):

„Та искључивост. На том простору је увек постојала, а та идеолошка страна која је направила деформитет код тих људи, ја се сећам ишао сам, на пример, тада ко млад човек, шта сам имао осамнаест-деветнаест година, свештеник иде, ту је Цетињски манастир, свештеник иде улицом, они пљувају за њим, кажу баксуз. Невероватно, и дан данас се то задржало тамо, мало ко је тамо верник, не кажем, има наравно сјајних људи на Цетињу који држе до себе, до традиције, до историје, до свега онога што је значајно и што је историјска чињеница, али у највећој мери су успели да индоктринацијом некаквом и нечега што је потпуно непознато Црној Гори за ових, не знам, петсто, шестсто година на колко се позивамо, они су данас направили од Цетиња најантисрпскије друштво које данас познаје цивилизација.“

(08:09:42 – Током разговора поново емитован снимак на којем се види група лица да певају спорну песму).

Водитељка (08:45:57); *Телом са фотографијом и натписом „Сећате ли се изјаве Јове Капичића?“*):

„Ово је један интересантан пост који сам рекла мојој режији да избаци, каже – „Сећате ли се изјаве Јове Капичића?“; сад обратите пажњу, на ово: „Кад сам био функционер УДБЕ ухапсили смо доктора на Цетињу под сумњом да подрива одбрамбени систем СФРЈ на начин што масовно ослобађа војног рока младиће са територије општине Цетиње и Никшић.“ Током своје одбране тај доктор је изјавио да је спреман да сваки случај појединачно брани јер та омладина има хебефрену шизофренију и тим младићима се не сме дати оружје у руке. Ето, па ви сад судите, рекао је Јова Капичић. Шта ви мислите о овоме, овој изјави?“

Снежана Репац, психолог:

„Видите, он је проценио да постоји хебефрена шизофренија; то је форма шизофреније, најопаснија форма, човек је у стању заиста и да убије, то је такво једно растројство и детериорација личности где, заиста, тотална шизма, отцепљење од стварности, недостатак увида, нема теста реалитета, губи се граница између стварности и јаве; то је оно што ви кажете, на пример, кад ви причате која је опасност, да ли ће виртуелно нешто постати и стварно. Ето, то би био пример за ту хебефрену форму у којој ће сад неко да замени јаву и стварност. Наравно, то није наша, како да кажем, садашњост, нити је то наша атмосфера, није наш менталитет, није наша ситуација ментална, да дођемо у ту опасност, али се често са тиме оперише и људи говоре како неко може да замени, па су за Рибникар говорили како је помешао игрице; па, не може тако лако да се шалта, да се мења јаву и стварност, то је оно што разликује нормалну особу од болесне.“

Водитељка (11:00:19):

„Причамо о томе да ли је то био акт појединца, да ли је тероризам, да ли је нелечено стање психопатеника и човека који има дијагнозу, ко је ту заказао, да ли систем, да ли полиција, да ли мештани.“

Т. Кресовић:

„Да ли центри за ментално здравље. Познато је за Цетиње, један тај део између Никшића и Цетиња, имају тај проблем са ендемским психичким стањима и депресијом, и уместо да се одлази у светиње Српске Православне Цркве, које су биле до '90-их затворене, док Амфилохије Радовић, митрополит, није обновио све то. Код Црногораца се и даље третира до нивоа крвне освете, као и код Албанаца и Сицилијанаца, али друга ствар, ментално здравље је кључ, да се пренос негативних енергија, које су из породице, са улице, из телевизијских програма, свађе, и политичке и друге, преносе у комуникацију и изазивају сукобе.“

(...)

Водитељка:

„Да ли постоји одређено проклетство, и колико су се Цетињани одродили од Бога, и да ли је ово што се догодило и пре две године, да ли је нека врста казне?“

(...)

Водитељка (11:11:22):

„Да ли сте видели снимак који кружи интернетом, везано за убиство, хајде да га погледамо заједно. Где се на снимку јасно види његово психичко стање, његов степен интелигенције, његово образовање и генерално, његов став према Србима који живе у Црној Гори.“ *(Снимак, група непознатих лица у кућном амбијенту пева песму М. П. Томпсона, „Бандо четници, стићи ће вас наша рука и у Србији.“)*

(...)

И. Кајтаз:

„Цетиње је ту, нажалост, познато по тој позицији антисрпства, одвојили су се од Бога, одвојили су се од Српске Православне Цркве, одвојили су се од традиционалних вредности, и онда је та мржња која је оковала умове тих људи, у тој једној болесној мржњи, он је подигао оружје на оне око себе. Један од могућих разлога је да су ти други били на српској страни.“

(05.01.2025)

М. Чавић (06.46:44):

„Изашла је нека вест да тамо, кад је била СФРЈ, да су доста људи који су са Цетиња, нису ишли у војску, имали неку дијагнозу да имају неки поремећај личности, и да због тога нису добијали сагласност лекара.“

А. Грубешкић:

„Специфичност овог места је што ми видимо годинама уназад, па и деценијама, да је то центар концентрације неке радикалне, пре свега, србомржње и неког понашања које је тешко објаснити. Ту се концентрисала пре свега та нека радикална антисрпска, донекле милогорска, црногорска, шовинистичка, ја бих рекао, идеја, која је усмерена и против Цркве, и можемо да с сетимо како је било када је било устоличење тамошњег митрополита Јоаникија, да су се палиле гуме. Просто имају неки бес који је усмерен против Срба.“

Блажо Марковић, синдикат полицијских старешина (11:13:14):

„Оно што се појавило вирално, то није тај човек *(односи се на у више наврата приказивани снимак у коме група неидентификованих особа, међу којима је по наводима водитељке и извршилац убиства, пева песму М.П. Томпсона)*, то је сасвим другачији човек, политички није обојен, убио је свог кума (...) Само још једну ствар, само бих ово желео да кажем, то је она традиција која је у Црној Гори, у Србији, што, кад је син јединац, ако има поремећену личност и психички боли, држи се у оквиру породице, не жели да се лечи, тако је у

Србији, као срамота, то је брука за породицу и то се сада издешавало, није тог дана попио лекове.“

Члан 19. став 2. **Правилника о заштити људских права у области медија** не дозвољава непримерено спекулисање о узроку, току и последицама трагичног догађаја.

Дана 04. 01. објављен је у три наврата видео-снимак (очигледно приватан), по наводима водитељке преузет са друштвених мрежа, у којима група лица пева песму хрватског извођача М. П. Томпсона, шовинистичког садржаја. Снимак је објављен без икаквих додатних назнака о прилици у којој је снимљен као и о лицима која су на снимку, изузев напомене да је једно од лица са снимка извршилац масовног убиства, што је околност која увидом у снимак није могла бити поткрепљена (саговорник у емисији од 05. 01. оспорио је да се на снимку налази починилац масовног убиства).

На тај начин поступљено је нескладно члану 5. став 1. **Правилника** који налаже да је пружалац медијске услуге дужан да обезбеди истинитост и потпуност информација, односно веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује, а посебно у вестима и програмима актуелности са пажњом примереном околностима и у складу са правилима новинарске струке.

Такође, према члану 5. став 3. **Правилника** пружалац медијске услуге је дужан да, са пажњом примереном околностима и у складу са правилима новинарске струке, пре објављивања одређене информације која садржи податке о личности, догађају или појави провери њено порекло, истинитост и потпуност, што овом приликом није учињено, о чему сведочи и изјава водитељке да је снимак преузет са друштвених мрежа, које се не могу сматрати веродостојним извором, и поготову имајући у виду осетљивост тематике.

У свом изјашњењу ТВ Пинк ослања се на то да спорни садржаји нису *информација*, већ субјективно мишљење учесника у програму на које ПМУ нема могућност да утиче. Информација, у смислу **Правилника** није ограничена само на чињенично извештавање; међутим, чак и у случају ако би се прихватио приступ ТВ Пинк, обавеза, као што је наведено, односи се и на *веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује*, и то како у вестима, тако и у програмима актуелности.

Закључак: Покретање испитног поступка због садржаја нескладних члану 5. став 1. и 3; и члану 19. став 2. **Правилника о заштити људских права у области медија**, у вези са чланом 61. став 1. тачка 1. **Закона о електронским медијима**.

Служба за надзор и анализу